

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

26 februari 1999

ONTWERP VAN DECREET

**tot wijziging van het decreet van 7 november 1990
houdende vaststelling van het wapen, de vlag, het volkslied
en de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap**

INHOUD

	Blz.
1. Memorie van toelichting	3
2. Voorontwerp van decreet	5
3. Advies van de Raad van State	9
4. Ontwerp van decreet	19

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het ontwerp van decreet strekt ertoe te bepalen bij welke officiële plechtigheden het Vlaamse volkslied verplicht moet worden uitgevoerd. Een eerste voorontwerp dat principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse regering op 24 maart 1998, werd voor advies voorgelegd aan de Afdeling Wetgeving van de Raad van State. Deze had bemerkingen bij de onduidelijkheid over de officiële plechtigheden waarbij het Vlaamse volkslied moest worden uitgevoerd, met name over de data en de organisatoren van deze officiële plechtigheden. Rekening houdende met deze bemerkingen van de Raad van State werd het ontwerp aangepast en in essentie komt het er nu op neer dat :

1° bij officiële plechtigheden ter gelegenheid van de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap het Vlaamse volkslied moet uitgevoerd worden indien de plechtigheid georganiseerd wordt door de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, de Vlaamse Gemeenschapscommissie of de Vlaamse gemeenten en provincies ;

2° bij andere officiële plechtigheden, georganiseerd door de hierboven vermelde overheidspersonen, het Vlaamse volkslied, op de data waarop het hijsen van de vlag van de Vlaamse Gemeenschap decretaal verplicht is, eveneens moet worden uitgevoerd.

De Raad van State heeft in zijn advies de bemerking gemaakt dat het verplicht stellen van het uitvoeren van het Vlaamse volkslied op feestdagen die een uitgesproken nationaal (federaal) karakter hebben, "op een onevenredige wijze de uitoefening van de bevoegdheid van de federale overheid bemoeilijkt om de plechtigheden te regelen die nauw verbonden zijn met de door haar erkende feestdagen". Eerst moet hierbij opgemerkt worden dat het ontwerp intussen aangepast werd in die zin dat er nu duidelijkheid bestaat over de organisatoren op wie de verplichting rust. Ook moet opgemerkt worden dat de Raad van State deze bemerking niet eerder gemaakt heeft bij het invoeren van de decretale verplichting om de vlag van de Vlaamse Gemeenschap te hijsen op de dagen dat de Belgische (of Europese) vlag moet gehesen worden. Het verplicht hijsen van de vlag van de Vlaamse Gemeenschap op bijvoorbeeld 21 juli werd door de Raad van State dus niet als een onevenredige bemoeilijking van de uitoefening van de federale be-

voegdheid beschouwd, terwijl het verplicht uitvoeren van het Vlaamse volkslied dit nu wel zou zijn.

In het oorspronkelijk voorontwerp stond er nog een verwijzing naar de territoriale reikwijdte van de ontworpen regeling, met name "de taalgebieden zoals vermeld in artikel 6bis", dit zijn het Nederlandse taalgebied en het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad. De Raad van State suggereert in zijn advies de expliciete verwijzing naar deze taalgebieden te behouden om geen verwarring te scheppen. Dat is eigenlijk overbodig aangezien het decreet een gemeenschapsaangelegenheid regelt (artikel 1) en dat bijgevolg de territoriale reikwijdte van de ontworpen regeling automatisch bepaald is, met name het Nederlandse taalgebied, wat betreft de officiële plechtigheden georganiseerd door de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest en de plaatselijke overheden van het Vlaamse Gewest, en anderzijds het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, wat betreft de officiële plechtigheden georganiseerd door de Vlaamse Gemeenschap of de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie,*

Luc VAN DEN BRANDE

*Vlaams minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting,*

Leo PEETERS

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

tot wijziging van het decreet van 7 november 1990 houdende vaststelling van het wapen,
de vlag, het volkslied en de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het voorontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 en 127 van de gecoördineerde Grondwet.

Artikel 2

In het decreet van 7 november 1990 houdende vaststelling van het wapen, de vlag, het volkslied en de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap wordt het artikel 6ter ingevoegd, luidende :

"Artikel 6ter

"Bij de officiële plechtigheden die plaats hebben op de data en in de taalgebieden zoals vermeld in artikel 6bis, eerste en tweede lid, wordt het volkslied van de Vlaamse Gemeenschap uitgevoerd, hetzij bij het begin, hetzij bij het einde van de plechtigheid.

Artikel 3

Het koninklijk besluit van 5 juli 1974 betreffende de uitvoering van het volkslied van de Nederlandse cultuurgemeenschap wordt opgeheven.

Brussel, ...

De minister-president van de Vlaamse regering,

Luc VAN DEN BRANDE

*De Vlaamse minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting,*

Leo PEETERS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE
-----ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 27 maart 1998 door de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot wijziging van het decreet van 7 november 1990 houdende vaststelling van het wapen, de vlag, het volkslied en de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap", heeft op 26 mei 1998 het volgende advies gegeven :

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe een artikel 6ter in te voegen in het decreet van 7 november 1990 houdende vaststelling van het wapen, de vlag, het volkslied en de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap.

Het ontworpen artikel 6ter heeft betrekking op het volkslied van de Vlaamse Gemeenschap. Het bepaalt dat het volkslied uitgevoerd moet worden bij de officiële plechtigheden die plaats hebben op de data en in de taalgebieden vermeld in artikel 6bis, eerste en tweede lid, van het decreet. De bedoelde data en taalgebieden zijn die waarvoor de verplichting geldt om de vlag van de Vlaamse Gemeenschap te hijsen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 1

In zijn advies L. 23.800/8 van 7 november 1995 over het ontwerp dat geleid heeft tot het decreet van 13 juni 1996 tot wijziging van het voornoemde decreet van 7 november 1990, heeft de Raad van State het volgende opgemerkt :

"Een wapen, een vlag, een volkslied, een feestdag en dergelijke zijn symbolen van een publiekrechtelijke collectiviteit. Als publiekrechtelijke rechtspersoon die drager is van een deel van de soevereiniteit, is de Vlaamse Gemeenschap bevoegd voor de regelgeving terzake.

Voor de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap om, zoals in het voorontwerp van decreet, de regels voor het gebruik van haar vlag vast te stellen - en de verplichte bevestiging ervan te regelen -, dient derhalve geen grond te worden gezocht in de "culturele aangelegenheden" zoals bedoeld in artikel 127 van de Grondwet.

Uit het voorgaande blijkt dat de verwijzing naar artikel 127 van de Grondwet in artikel 1 niet terecht is. Ook de verwijzing naar artikel 39 van de Grondwet dient te worden weggelaten, daar luidens artikel 4 van het voormeld decreet van 7 november 1990 alleen de Vlaamse Gemeenschap en niet het Vlaamse Gewest een eigen vlag heeft.

Dientengevolge kan artikel 1 best geredigeerd worden als volgt :

«Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid» (1).

De decreetgever is die laatste suggestie gevolgd.

Ze geldt, mutatis mutandis, ook voor artikel 1 van het voorliggende ontwerp.

Artikel 2

1. De verplichting om het volkslied van de Vlaamse Gemeenschap uit te voeren geldt, volgens het ontworpen artikel 6ter, "op de data ... zoals vermeld in artikel 6bis, eerste en tweede lid". Het gaat derhalve om 11 juli en voorts om alle dagen waarop de Belgische of de Europese vlag gehesen wordt.

(1) Parl. St., Vl. Parl., 1995-96, nr. 266-3, (9), 12.

L. 27.567/3

Uit de ontworpen bepaling volgt o.m. dat op plechtigheden die, wegens de aanleiding ervan, een uitgesproken "nationaal" karakter hebben - en die om die reden ook door de federale overheid of op grond van een federale reglementering georganiseerd worden - niettemin het volkslied van de Vlaamse Gemeenschap uitgevoerd moet worden.

Door een dergelijke verplichting op te dringen aan de organisatoren, bemoeilijkt de Vlaamse Gemeenschap op een onevenredige wijze de uitoefening van de bevoegdheid van die federale overheid om de plechtigheden te regelen die nauw verbonden zijn met de door haar erkende feestdagen (1).

In zoverre het ontwerp de verplichting oplegt om het volkslied van de Vlaamse Gemeenschap uit te voeren op data waarvoor de federale overheid het hijsen van de Belgische vlag voorschrijft, is het derhalve door een bevoegdheidsoverschrijding aangetast.

2. Wat de territoriale reikwijdte van de ontworpen regeling betreft, wordt bepaald dat het volkslied van de Vlaamse Gemeenschap uitgevoerd moet worden "in de taalgebieden zoals vermeld in artikel 6bis, eerste en tweede lid".

(1) De federale overheid zou, op een vergelijkbare wijze, de uitoefening van de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap op een onevenredige wijze bemoeilijken, indien ze zou voorschrijven dat bij elke 11 juli-viering het nationaal volkslied uitgevoerd moet worden.

De taalgebieden worden enkel vermeld in artikel 6bis, eerste lid : het gaat daarbij om het Nederlandse taalgebied en om het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

De Vlaamse Gemeenschap is binnen het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad slechts bevoegd ten aanzien van de instellingen bedoeld in artikel 127, § 2, van de Grondwet, en ten aanzien van de instellingen bedoeld in artikel 128, § 2, van de Grondwet. Artikel 6bis, eerste lid, van het decreet van 7 november 1990 houdt met die beperking rekening, waar het precies de gebouwen bepaalt, met verwijzing naar de instellingen die er gevestigd zijn, waarvoor de verplichting geldt om er de vlag te hijsen. Die bepalingen zijn echter niet relevant voor de ontworpen verplichting, welke het uitvoeren van een lied betreft.

Hierop gewezen, stelt de gemachtigde van de regering voor om in het ontworpen artikel 6ter de verwijzing naar de taalgebieden gewoon weg te laten. Volgens de gemachtigde zou de territoriale beperking rechtstreeks uit de Grondwet voortvloeien.

Alhoewel het standpunt van de gemachtigde in beginsel correct is, verdient het toch geen aanbeveling om in artikel 6ter, in tegenstelling tot artikel 6bis, de regeling van de territoriale reikwijdte achterwege te laten. Door het verschil tussen de twee voornoemde bepalingen, zouden er alleen maar interpretatievragen rijzen.

De ontworpen bepaling zou integendeel zo aangepast moeten worden, dat er geen enkele twijfel over bestaat in hoeverre de daarin bedoelde verplichting van toepassing is in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

L. 27.567/3v

3. De verplichting om het volkslied uit te voeren geldt, volgens het ontworpen artikel 6ter, bij de "officiële plechtigheden" die plaatsvinden op bepaalde data.

3.1. Het ontwerp bevat geen enkele beperking m.b.t. de organisator van de plechtigheid. Zoals het ontwerp geredigeerd is, zou de bedoelde verplichting ook kunnen gelden bij plechtigheden georganiseerd door bijv. de federale overheid.

De gemachtigde van de regering heeft evenwel gepreciseerd dat het de bedoeling is dat de verplichting alleen zou gelden bij plechtigheden georganiseerd door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaams Gewest, een plaatselijke overheid of de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Die precisering zou in de tekst opgenomen moeten worden. Op die manier zouden meteen ook instellingen aangewezen worden die, inzonderheid in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, onder de toepassing van de ontworpen regeling vallen (zie opmerking 2).

3.2. Het ontwerp bevat ook geen enkele beperking m.b.t. de aard van de plechtigheid. Zoals het ontwerp geredigeerd is, zou de verplichting om het volkslied uit te voeren gelden voor elk soort plechtigheid, als ze maar een officieel karakter heeft (en als ze plaatsvindt op een van de data bedoeld in het ontwerp).

De gemachtigde van de regering heeft evenwel gepreciseerd dat enkel die plechtigheden bedoeld zijn, welke precies plaatsvinden naar aanleiding van de gebeurtenis waarop de vlag van de Vlaamse Gemeenschap, de Belgische of de Europese vlag wordt gehesen. Officiële plechtigheden met een ander karakter, die toevallig op dezelfde dag plaatsvinden, vallen niet onder de toepassing van de ontworpen regeling (1).

Ook die precisering zou in de tekst opgenomen moeten worden.

SLOTOPMERKING

Artikel 6bis, vijfde lid, van het decreet van 7 november 1990 voorziet in een regeling i.v.m. het administratief toezicht op de naleving van de bepalingen inzake het hijsen van de vlag.

Het valt op dat een soortgelijke bepaling niet voorkomt in het voorliggende ontwerp. Er zou overwogen kunnen worden om het ontwerp op dit punt aan te vullen.

(1) In die interpretatie valt bijv. een officiële zitting ter gelegenheid van de opening van een gebouw van de Vlaamse Gemeenschap of de uitreiking van een prijs van de Vlaamse Gemeenschap, niet onder de toepassing van de ontworpen regeling, ook niet als de zitting plaatsvindt op 11 juli, of op een dag waarop de Belgische vlag gehesen moet worden.

L. 27.567/3

De Raad van State meent evenwel te moeten opmerken dat dit niet nodig is, als het enkel de bedoeling zou zijn de gemeenrechtelijke regeling inzake het administratief toezicht te bevestigen (1).

(1) Dat is het geval met de vigerende bepaling van artikel 6bis, vijfde lid, althans i.v.m. de provincies en de gemeenten in het Nederlandse taalgebied.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
	P. LEMMENS,	staatsraden,
	L. HELLIN,	
	A. ALEN,	assessoren van de
	H. COUSY,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. W. WEYMEERSCH, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS

W. DEROOVER

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

In het decreet van 7 november 1990 houdende vaststelling van het wapen, de vlag, het volkslied en de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap wordt het artikel 5 aangevuld met een tweede en een derde lid, waarvan de tekst luidt als volgt :

"Bij officiële plechtigheden, ter gelegenheid van de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap, georganiseerd door de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, een provincie of een gemeente van het Nederlandse taalgebied, wordt het volkslied van de Vlaamse Gemeenschap uitgevoerd, hetzij bij het begin, hetzij bij het einde van de plechtigheid.

Het volkslied van de Vlaamse Gemeenschap wordt eveneens uitgevoerd, hetzij bij het begin, hetzij bij het einde van de officiële plechtigheden, georganiseerd door de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, de Vlaamse Gemeenschapscommissie, een provincie of een gemeente van het Nederlandse taalgebied, op de data waarvoor met toepassing van artikel 6bis het hijsen van de vlag van de Vlaamse Gemeenschap is voorgeschreven.".

Brussel, 27 oktober 1998.

*De minister-president van de Vlaamse regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie,*

Luc VAN DEN BRANDE

*De Vlaamse minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting,*

Leo PEETERS
